

Infrastrukturdepartementet
I2021/02381

Yttrande över remiss Bromma flygplats - underlag för avveckling av drift och verksamhet

Sammanfattning

Region Norrbotten har tagit del av utredningen Ds 2021:25 "Bromma Flygplats – underlag för avveckling av drift och verksamhet". Regionen lämnade redan 2021-07-21 ett antal synpunkter till den då pågående utredningen.

Region Norrbotten konstaterar nu att flera av dessa synpunkter har beaktats i utredningen. Region Norrbotten ställer sig därför i överlag positiv till remissens innehåll men ser svårigheter att ta dessa beslut i en tid då utvecklingen av flygtrafik är osäker av flera skäl så som pandemi, förändrade arbets sätt, klimatmedvetenhet och utvecklad teknik/bränsle.

Region Norrbotten vill särskilt stödja utredarens syn på vikten av att säkerställa den regionala tillgängligheten vid en avveckling av Bromma flygplats. I Norrbotten pågår nu stora industriinvesteringar som en del i den gröna omställningen där tillgängligheten till omvärlden har stor betydelse. Region Norrbotten kan inte nog understryka vikten av det innan en nedläggning av Bromma säkerställs att flygplatser på mindre orter utan alternativa transportmöjligheter med rimliga restider får attraktiva slottider.

Våra geografiska förutsättningar ställer höga krav på goda flygförbindelser då alternativa transportmöjligheter med rimliga restider saknas. Innan en eventuell avveckling av Bromma flygplats sker, måste en utbyggnad av Arlandas kapacitet ha skett. Vidare måste tillgänglighet och säkerhet avseende ambulanser och andra sjukvårdstransporter på väg säkerställas. Sjukvårdens krav på en sammanhängande transportkedja i såväl luften som på mark måste tillgodoses innan en eventuell avveckling sker.

Region Norrbottens synpunkter

Den regionala tillgängligheten påverkas

Norrbottens geografiska förutsättningar ställer höga krav på goda flygförbindelser då alternativa transportmöjligheter med rimliga restider saknas. Tillgängligheten till Stockholm och andra platser i landet samt ut i världen har en avgörande betydelse för både näringsliv och medborgare. I Norrbotten pågår nu stora industriinvesteringar som en del i den gröna omställningen där tillgängligheten till omvärlden har stor betydelse. Flygtransporterna har även

en viktig funktion för att säkerställa samhällsviktiga funktioner såsom hälso- och sjukvård i länet. Flygtrafiken till de regionala flygplatser(icke statliga) i norra Norrland är helt beroende av upphandlad flygtrafik för tillgänglighet och näringslivets konkurrenskraft som en del i ett nationellt transportsystem.

Idag finns ingen kommersiell eller statligt upphandlad trafik till Bromma från flygplatserna i Norrbotten och en nedläggning av Bromma skulle inte direkt påverka tillgängligheten med flyg från länet. Däremot har Bromma enligt organisationen Sveriges Regionala Flygplatser en betydande funktion för de mindre regionala flygplatserna i landet, främst de som trafikeras av BRA-flyg, men även av andra mindre operatörer med mindre flygplan. Ur det perspektivet är det värt att lyfta vissa farhågor kring hur de mindre bolagen och trafikering från regionala flygplatser skulle klara sig vid en nedläggning av Bromma. Farhågan gäller även flygtrafik från de mindre flygplatserna såsom Gällivare och Arvidsjaur som idag trafikerar Arlanda riskerar att inte prioriteras för attraktiva slottider under morgon- och eftermiddagstimmarna. Konsekvensen blir en mycket sämre tillgänglighet till/från dessa orter för exempelvis tjänsteresor över dagen och målet enligt Trafikverkets tillgänglighetskriterier kan inte uppfyllas med den statligt upphandlade trafiken.

Region Norrbotten ser även att en nedläggning av Bromma skulle kunna innebära fördelar. Att samla all trafik till en flygplats innebär en smidigare resa då behov av transfer mellan flygplatserna kan undvikas. Det skapar bra förutsättningar för utvecklingen av Arlanda som strategisk nod för byte till såväl anslutningsflyg som tåg för vidare transport. Även Arlandabanan är en tillgång för flygresenärer som smidigt tar sig in till Stockholm City.

Samhällsviktig luftfart och verksamhet

Flygplatserna och flygtrafiken har dessutom en avgörande roll för att säkerställa samhällsviktiga funktioner såsom hälso- och sjukvård i länet men även en förutsättning för polis och skogsbrandbekämpning. De regionala flygplatserna är särskilt avgörande för att kunna ha en nära och jämlik vård såväl inom länet som i hela landet. Under pandemin har flygets och flygplatsernas betydelse blivit extra tydligt för att säkerställa såväl personal som specialutrustning som transport av patienter.

För luftburna sjuktransporter används idag både Bromma flygplats och Arlanda flygplats. I ett tillgänglighetsperspektiv för tidskritiska transporter är Bromma flygplats att föredra avseende kopplingen till sjukhus och framkomlighet för vägtransporter. Enligt statistik förmedlad via SKR går ca 40 procent av landets sjukvårdsrelaterade flygtransporter till Stockholm/Uppsalaområdet via Bromma och 60 procent via Arlanda.

Region Norrbotten håller med utredaren om att samhällsviktigt flyg, såsom ambulanstransporter behöver goda förutsättningar vid Arlanda. För marktransporterna med ambulans från Arlanda är införande av trafikledning och ITS på E4:an som Trafikverket föreslår, angeläget att få till stånd snarast möjligt oavsett Brommas avveckling.